ARUBAVANDAAG

CAft: Ondanks dat het positieve resultaten toont...

Het eerste uitvoeringsrapport van 2024 voldoet niet volledig aan de afspraken

Vorige maand ontving het College Aruba financieel toezicht (CAft) het uitvoeringsrapport van Aruba dat betrekking heeft op het eerste kwartaal van 2024. Twee weken later gaf het CAft zijn reactie in een brief, beginnend met het feit dat het rapport te laat werd ingediend.

Gezien de indieningsdatum van het uitvoeringsrapport, merkte het CAft op dat "dit drie maanden na de wettelijke deadline van 13 mei 2024 is." In de brief ontving men, naast de reactie van het CAft op het eerste uitvoeringsrapport, ook een gedetailleerde uitleg en een cijfermatige rechtvaardiging met betrekking tot de antwoorden.

Tabel 1: Overzicht realisatie gewone dienst (in miljoenen AWG)[8]

	1e UR 2022	1e UR 2023	1e UR 2024	BW 2024
Baten	**271**	**348**	**411**	**1799**
Directe belastingen	98	116	134	636
Indirecte belastingen	138	173	201	806
Overige baten	35	59	76	356
Lasten	**333**	**352**	**348**	**1628**
Personeelslasten	105	112	111	484
Goederen en diensten	41	45	46	221
Rente	58	61	57	306
Subsidie	49	51	54	246
Overdrachten	37	37	38	179
Bijdragen en afschrijvingen	43	45	42	192
Exploitatieresultaat	**-62**	**-4**	**63**	**170**
Kapitaaldienst				
Kapitaalontvangsten	9	9	12	40
Kapitaaluitgaven	4	5	5	45
Resultaat kapitaaldienst	**5**	**4**	**7**	**-5**
Financieringssaldo land	**-57**	**-**	**70**	**165**

Bron: eerste uitvoeringsrapportages 2022-2024 en BW 2024 van Aruba.

Tabel 2: Overzicht resultaat collectieve sector (in miljoenen AWG)[10]

	1e UR 2022	1e UR 2023	1e UR 2024	BW 2024
Financieringssaldo land (A)	**-57**	**-**	**70**	**165**
Exploitatie	-62	-4	63	170
Kapitaaldienst	5	4	7	5
Resultaat entiteiten (B)	**18**	**30**	**62**	**46**
AZV	-8	5	13	27
SVb	5	11	32	53
ATA	13	15	18	0
Serlimar	9	1	0	0
SEPB	-0.2	0	0	0
UA	-0.3	0	0.1	-1
Correcties[11]	0	0	-0.2	-33
Collectieve sector (A+B)	**-39**	**30**	**132**	**211**
Tekort/overschot (% bbp)	-0,6	0,4	1,8	2,9
bbp[12]	6.303	6.655	7.284	7.284

Bron: eerste uitvoeringsrapportages 2022-2024 en BW 2024 van Aruba.

In het eerste deel van de brief, getiteld "Evaluatie", merkte het CAft op dat "Aruba goede stappen heeft gezet in het afgelopen jaar door het overschot in hoge mate te gebruiken voor het aflossen van schulden.

Naast de economische groei heeft dit geleid tot een snelle daling van de schuldquote. Zo is de doelstelling van een schuldquote van 70 procent van het BBP tegen 2027 binnen bereik." Het CAft zei te verwachten, op basis van het eerste uitvoeringsrapport van 2024, een beter resultaat te zien voor de collectieve sector dan was begroot.

Daarnaast wordt er opgemerkt dat een deel van de overschotten zou kunnen worden besteed aan extra investeringen. Echter, het CAft merkt op dat er een gebrek is aan een (meerjarig) investeringsplan, waardoor er een risico bestaat dat niet alle geplande investeringen voor dit jaar zullen worden gerealiseerd.

Hoewel het eerste uitvoeringsrapport positieve resultaten toont, stelt het CAft vast dat dit niet voldoet aan de afspraken die met Aruba zijn gemaakt. Bijvoorbeeld, het uitvoeringsrapport geeft alleen informatie over de personeelsuitgaven van het land, wat het voor het CAft onmogelijk maakt om op basis van het uitvoeringsrapport te bepalen of Aruba voldoet aan de norm voor personeelsuitgaven. Daarnaast wordt het uitvoeringsrapport vaak na de wettelijke deadline ingediend. Het CAft merkt op dat tijdige indiening van het uitvoeringsrapport het budgetrecht van het parlement van Aruba versterkt.

Financieringssaldo

Op 18 juli 2024 gaf het CAft advies over de begrotingswijziging (BW) van 2024 voor Aruba. Het CAft constateert dat de fiscale opbrengsten van het land in het eerste kwartaal van 2024 in lijn liggen met de reeds aangepaste BW. Aruba verwacht een financieel saldo van Afl. 211 miljoen aan het einde van 2024, waarvan Afl. 165 miljoen toebehoort aan het land en Afl. 46 miljoen aan andere entiteiten.

Eind maart 2024 bedroeg het overschot van de Algemene Ziektekostenverzekering (AZV), de Sociale Verzekeringsbank (Svb) en de Aruba Tourism Authority (ATA) in totaal Afl. 63 miljoen. Dit overschot van deze entiteiten is nog niet opgenomen in de BW, zoals het CAft opmerkt. Het CAft verwacht, op basis van het eerste uitvoeringsrapport, dat het financiële saldo van de andere entiteiten van de collectieve sector tegen het einde van 2024 hoger zal zijn dan begroot en verzoekt om dit aan te passen op basis van de meest recente cijfers.

Personeelslasten

Het uitvoeringsrapport, in tegenstelling tot wat is vastgelegd in de LAft, verstrekt alleen informatie over de personeelsuitgaven van het land volgens een strikte definitie. Het CAft kan daarom niet beoordelen hoe de personeelsuitgaven zich ontwikkelen volgens de definitie van de LAft. Het CAft is met Aruba overeengekomen dat vanaf het eerste uitvoeringsrapport van 2024 informatie over personeelsuitgaven in brede zin zal worden opgenomen, maar merkt op dat dit niet is opgenomen in het uitvoeringsrapport.

Schuldquote

De schuld van Aruba bedroeg eind maart 2024 Afl. 5,439 miljoen, wat een daling is van Afl. 322 miljoen in vergelijking met maart 2023. De schuldquote eind maart 2024 bedroeg 75 procent van het bruto binnenlands product (BBP). Dit betekent dat het doel van een schuldquote van 70 procent van het BBP in 2027 haalbaar is.

Investeringen

Aruba heeft de investeringen voor 2024 verhoogd van Afl. 21 miljoen naar Afl. 69 miljoen met de BW. In het eerste kwartaal van 2024 heeft Aruba Afl. 0,7 miljoen geïnvesteerd. Het tekort in de bouwsector door de sterke economische groei vertraagt de aanbestedingsprocessen van door de overheid gefinancierde investeringsprojecten. Het CAft wijst op het risico dat niet alle investeringen dit jaar gerealiseerd zullen worden en beveelt Aruba aan om een meerjarig investeringsplan op te stellen. Het CAft gaf aan bereid te zijn hierover in gesprek te gaan met de minister van Financiën.

Tot slot verzoekt het CAft om het tweede uitvoeringsrapport zo spoedig mogelijk in te dienen en om het begrotingsresultaat van de collectieve sector aan te passen volgens de meest recente realisatiecijfers.
Daarnaast verzoekt het CAft de regering om informatie over personeelsuitgaven in brede zin te delen.